

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Expenduntur secundaria impedimenta à Societate aliquantulum excludentia.
§. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

esset. Quæ verò sint hæc enormia peccata, ob quorum infamiam quis est ad Societatem inhabilis iudicio Præpositi Generalis. S. Ignatii in dicta Glossa confitetur remittit.

20. Circa tertium impedimentum, quod est assumptio religionis habitum, vel heremiticam cum veltu monachali fuisse. Aduertere debes gestationem dicti habitus etiam per unicum diem animo illam vitam proficendi impedimentum esse, vt expressè notatur in Glossa d. c. 3. confitetur. 1. part. litt. E. Additum fuit in e. 2. examini. pro maiori claritate habitum alicuius religionis fratrum, & Clericorum; vt tacite insinuetur debere in alia religione à Societate habitum esse susceptum; & præterea sumptio habitum religionis equitum D. Iacobi, Calatravae, Alcantarae nec non D. Ioannis non præstat impedimentum; quia non est religio clericorum, vel fratrum communiter viuentium, & fuit desitum in congregatio generali decreto 125. & can. 5. Est tamen impedimentum, si habitum clericorum hanc religionem assumpsisset; quia si proptiè, & in rigore religiosi sunt, & voto religionis illius habitus assumptione sic latis: Et ita tradit Suar. tom. 4. de Relig. tract. 10. lib. 2. c. 1. n. 16. Duplicem rationem assignat P. N. S. Ignat. in exam. gener. c. 2. n. 6. Ob quam hoc impedimentum in Societate constituitur. Prior est, quia est indicium alicuius leuitatis, & inconstantiæ à prima vocatione desistere: Quod si dicas id etiam probari, neque in Societatem recipi posse, si receptus in ea exiret; respondeo negando sequelam (vt videatur eam Suar. concedere, d. c. 1. n. 20. sine), quia reditu ad ipsam Societatem hæc inconstantiæ reparatur. Posterior ratio est, vt omnes professi, coadiutores & Scholastici melius in domino conferuntur, si sint omnes veluti vnus coloris, & similitudinis. Timuit enim S. Ignatius ne exeuntes ex alia religione, & in nostra recepti diuersimodè ab aliis de nostro instituto sentirent.

21. Circa quartum impedimentum, quod est vinculum matrimonij, vel seruitutis legitime id venit notandum est in loco constitutionis non fuerit expressum debere esse matrimonium consummatum. At quia illa cap. 2. examini. expressum est debere esse consummatum, & in Glossa confitetur. clarè iupponitur, solum matrimonium consummatum præstat impedimentum. Quod cessabit, si diuortium fuerit celebratum, vel si coniux licentiam dederit seruatis iuris circumstantiis, quales sunt ingressus alterius coniugis in religionem si iuuenis sit; vel periculum incontinentiæ habet, si tenex, & absque incontinentiæ periculo voti castitatis emissio. Quapropter vt bene notauit Suar. d. tom. 4. de Relig. tract. 10. lib. 2. cap. 1. n. 22. Si solum ex licentia coniugis vxoratus Societatem ingrederetur absque eo quod hæc circumstantiæ seruarentur, nullus esset eius ingressus quia non seruat conditionem, sub qua cessat impedimentum.

22. Matrimonio raro ligatur est substantialem à Societate impeditur non sit, at in ea nequaquam recipi potest absque coniugis consensu nisi recipiatur ad professionem faciendam nouitatu expleto; quia cum voto simplicia verum religionis constituenta vinculum matrimonij rati antecedentis non dissoluant, etiam subsequenti non annullent, grauius læderetur vxor; si abique illius consensu postea sic matrimonio ligatur Societatem per vora biennij ingredi. Quod si aliquis sic esset receptus & repeti ab vxore potest, & Societas debet illum ab obligatione votorum absolueri.

23. De vinculo seruitutis nihil occurrit dicendum, cum satis clarum est illo stante impedimentum essentiale in Societate esse. Dominus autem concedere potest seruo licentiam ingrediendi religionem, & eo ipso cessat impedimentum, quia cessat seruitus. Non enim est impedimentum fuisse seruum, sed esse, sicut neque fuisse vxoratum, sed esse.

24. Quintum impedimentum, quod est pari defectum iudicij, vel ad illud habere dispositionem notabilem constat in graue damnum Societatis esse, si eo affectus in Societatem recipiatur. Quod si de hoc defectu dubium existat, medicorum consilio, accedente Præpositi Generalis assensu decidendum est.

§. II.

Expenduntur secundaria impedimenta à Societate aliquantulum excludentia.

S V M M A R I V M.

1. Hæc impedimenta enumerantur.
2. Adhita his sunt infectio sanguinis & maioratus.
3. Si legatus ex supra dicto impedimento recipiatur ab eo, qui potestatem non habet in illis dispensandi, nulla est receptio.
4. Quid in hac parte Provinciales ex iure ordinario possint?
5. An possint recipere qui 14. annum completum habent? Negat Sanchez.

6. Satis probabile est posse spectato iure scripto Societatis recipi spectata consuetudine.

7. Quid debeat Præpositus Generalis facere, si vult ne recipiantur nouitij ante 15. annum completum.

8. Si recipiatis cum aliquo ex his impedimentis ab eo qui potestatem habet dispensandi, si manifestes, valet receptio, si taceas, dubium est.

9. Probabilis est validam esse receptionem.

1. Præter supra dicta impedimenta substantialia sunt, quæ secundaria vocantur, quorum, singula vt dicit S. Ignatius. 1. p. confitetur. c. 3. quamuis à Societate non excludant, reddunt tamen minus idoneum eum, qui admitti exoptat, & postea tanti momenti esse defectus vt, & seruitio Dei non esset futurum cum eo quemquam admitti. Hæc sunt, quoad interiora atinent. Primò passiones, vel affectus, qui dominari non posse videantur, vel peccatorum habitus, de quibus non magna emendatio speretur. Secundò intentio minus recta, quam par esset ad Religionis ingressum, vt quæ cum humano aliquo sine sit admixta. Tertiò inconstantiæ, seu remissio animi notabilis, ex qua qui de ingressu agit parum utilis futurus creditur ad Societatis munera obunda. Quartò indiscretæ deuotiones, quæ in causa esse solent, vt aliquis in illusiones, & non exigui momenti errores incidat. Quintò litterarum ignorantia, vel ingenij, aut memoriæ ad eas addiscendas, vel lingue ad explicandum defectus in illis, qui præ se ferunt intentionem, vel desiderium ulterius progrediendi, quam solent coadiutores temporales. Sextò iudicij defectus, vel mutabilis in proprio sensu obduratio, quæ omnibus congregationibus multum solet facere negotij. Quoad exteriorum hominum impedimenta secundaria sunt. Primò, defectus in integritate corporis, morbus, debilitas, vel notabilis deformitas. Secundò ætas valde tenera, vel plus factis prouecta. Tertiò æs alienum, vel ciuiles obligationes. Habentur 1. part. confitetur cap. 3.

Impedimenta quoad animum explicatione non indigent eius enim arbitrio, qui potestatem habet recipiendi nouitios remittitur à loco confitetur. Glossa littera. H. Circa impedimenta corporis sic inquit constitutio in Glossa littera I. & K. An inducendum est eos qui deformitates, vel defectus insignes habent, vt gibbus, vel alia quæpiam monstruosa, siue sic nati fuerint, siue ex aliqua externa causa, vt percussione, & similibus id acciderit, ad Societatem nostram non esse idoneos, partim quod res huiusmodi ad sacerdotium obstat solent, partim quod ad proximorum edificationem, quibus cum ex instituti nostri ratione versamur minime iuant, nisi vt superius dictum est, aliis eximius virtutibus, ac bonis Dei dispensentur, cum quibus huiusmodi defectus corporis potius ad augmentum, quam ad diminutionem edificationis facturi viderentur. Quoad ætatem atinet 14. annis minore, vt quis ad probationem, aut 25. vt ad professionem admittatur. Si in quibusdam peculiaribus de causis antevertendum esse id tempus ad finem maioris diuini seruitij nobis præfixum videretur, penes Præpositum Generalem facultas erit prudenter, ac circumspectè dispensandi, & idem cum prouectior ætas fuerit considerabit, an expediat necne ad vniuersale bonum huiusmodi defectum tolerari. De ære alieno inquit constitutio diligenter consideretur, ne indifficulibus, vel perturbationibus, occasio oriatur præsertim in obligationibus ciuilibus, de quibus iura disponunt præter rationem, quæ habenda est edificationis.

2. His impedimentis secundariis alia duo à Societate addita sunt in congregatione generali. Primum est, ne ingressurus Societatem ex infecto sanguine Iudæorum, & Sarracenorum procedat. Sic enim congregatio 1. can. 3. decreuit. Quoniam Societatis ministeria eo maiori cum fructu in communi animarum salute procuranda exercentur, quo Nostri longius absint his hominum conditionibus, quæ aliis offendiculo esse possunt: nullus omnino ex his, qui Hæbreorum, aut Sarracenorum genere descendunt, deinceps in Societatem admittatur. Quod eorum quispian errore aliquo admissus fuerit, cum primò de hoc impedimento constituerit, quocumque tempore ante professionem detegatur admonito prius Præposito Generalis & expectato eius responso dimittatur. De qua re omnes ante admissionem perspicue admonendi erunt. Hoc autem decretum indispensabilis impedimenti vim obtineat, ita vt nullus omnino superior, ac ne ipse quidem Præpositus Generalis in ea dispensare possit. Subintelligitur de licita dispensatione, non de valida. Nam cum hoc impedimentum non sit essentiale, consequenter eo ligatus capax est, vt valide saltem in Societatem recipiatur. Ergo ab aliquo superiore Societatis, qui non potest esse alius nisi Generalis Præpositus. Desumptus est hic Canon ex decreto 41. & 42. eiusdem congregatio. 5. Vbi sic inquit congregatio. Quamquam Societas pro communi salute omnibus omnia fieri optat, vt quos poterit Christo, lucrifaciat, non tamen necessum est, vt suos ministros ex quouis hominum genere desumat. Quia potius ad

ad maiorem Dei gloriam, perfectioremque præpositi, sibi finis affectionem convenientius est, ut eos habeat operarios, qui omnibus aliis nationibus in toto orbe gratiores sint, & quibus in Ecclesia Dei libentius, & fidentius videntur ij quorum voluntas bene aut male in hos affecta (vt S. Ignatius inquit) multum habet momenti, vt aditus ad diuinum obsequium, & animarum auxilium aperiantur, aut præcludatur. Postea verò in congregat. 6. decret. 46. Magna ex parte hoc decretum temperatum est, vt solum quoad quintam generationem informatio desumatur: Concordant hæc decreta cum his quæ habentur in exam. gen. cap. 3. §.

Secundum impedimentum ab eadem congregat. 5. canon. 4. Statutum est maioratus Hispanus. Inquit enim congregatio. Nemo deinceps iure maioratus gaudens in Hispania, nisi habita facultate R. Patre Præpositi Generalis in societatem recipiatur: Et is fit iis donis ornatus, vt spem magnam præbeat se post biennium probationis fore talem, qualem nostræ constitutiones requirunt, vt ad professionem trium votorum admitti queat. Ad professionem intelligatur admittendus, nisi qualitas maioratus eiusmodi fuerit, vt promotio ad sacrum ordinem firmatarij illius abdicacionis satis sit: tunc enim non professio, sed ordinario procuranda erit: desumptus est hic Canon ex decreto 14. eiusdem 5. congregat. Non caret difficultate de quo maioratu decretum hoc intelligendum sit; an inquam de solo maioratu regia facultate constituto, an de maioratu propria instituentis autoritate facto. Et ratio dubitandi est; quia solus autoritate regia constitutus videtur in communi acceptione maioratus appellari, vt per transfelam dixit Anon. Gomez. l. 45. Tauri. num. 116. & Ferdinand. Gomez. leg. 25. Tauri num. 62. Sed omnino tenendum est siue regia facultate, siue propria maioratus sit institutus, hoc decreto comprehendendi: quia verè, propriè, & communi acceptione maioratus est, vt expressè colligitur ex leg. 45. Taurisquæ hodie est lex 4. tit. 7. lib. 5. compil. ibi. *El que hiziere algun mayorazgo conque sea con autoridad nuestra*. Supponit ergo lex siue autoritate regia verum maioratum institui posse: tradit Greg. Lopez l. 2. tit. 15. p. 2. Glossa 1. Ferdinand. Valq. de success. creat. §. 26. n. 95. & 96. Couarr. lib. 3. resolut. cap. 5. num. 4. Molin. de Hispan. primogenit. lib. 1. c. 1. num. 25. & aliis relictis Matienço l. 1. tit. 6. lib. 5. compilat. Gloss. 11. in primo. & l. 4. tit. 7. Gloss. 1. Ratio est, quia maioratus nihil aliud est, quam quoddam fideicommissum familiaris relictum, in quo abique vlla diuisione proximior in gradu succedere debet ex instituentis voluntate, vt pluribus firmat Molin. d. lib. 1. de Hispan. primogen. cap. 1. num. 7. & 21. quæ definitio tam maioratu regi facultate instituto, quam propria competit.

3. Vt autem horum impedimentorum doctrina innouescat, enodandæ sunt aliquot difficultates. Prima est; an ligatus aliquo ex supradictis impedimentis, neque id manifestans, validus sit eius ingressus. Si recipiatur ab eo, qui in illis non habet potestatem dispensandi? Conclusio est, inualidum esse ingressum, siue recipienti impedimentum manifestetur, siue non. Quia est receptio facta ab eo, qui nulla recipienti potestate gaudet. Nam in Societate illi superiores, qui potestatem habent recipienti nouitios ad probationem, habent potestatem in his secundariis impedimentis dispensandi, & è contra; vt manifestè constat, ex 1. parte constitut. cap. 3. littera H. ibi quoduis ex his secundariis impedimentis ex se satis esse possent ne quis admitteretur. Sed quia accidere possent aliquem huiusmodi defectum alijs præclaris donis compensari, ac in domino tolerandum esse iudicaretur, id discernendum prudentiæ eius, qui admittendi facultatem habet relinquatur, & eiusdem erit in huiusmodi casibus dispensare. Et ratio idiplum demonstrat; quia potestas dispensandi in his impedimentis nihil est aliud, quam potestas recipienti in Societate, qui illis fuerint ligati. Quia defectus in se non tollantur, sed illis non obstantibus recipitur in Societatem eos habens. Ergo qui habuerit potestatem recipienti in Societatem eos, qui his defectibus fuerint ligati, habebit potestatem dispensandi, & e contra.

4. Hinc fit Prouinciales in Societate dispensare, & consequenter recipere nouitios posse impeditos secundariis impedimentis excepto impedimento tum deformitatis, tum notabilis defectus qualem Eunuchi habent, tum ætatis teneræ, vel proeclæ, tum matrimonij rati, tum generis infecti, tum maioratus constat ex regula Prouincialis regul. 35. & 36. ibi. In secundariis impedimentis dispensandi facultatem habebit (scilicet Prouincialis) præterquam in deformitate magna, aut defectu insigni, qualem habent Eunuchi, aut in ætate infra 15. vltra 50. expletos annos, & in coniugatis etiã in casu, in quo non est impedimentum essentiale. Exceptio generis, & maioratus ex decreto congregationis constat, cum id Præposito Generali fuerit reseruat. Quocirca si Prouincialis tentaret absque speciali Præpositi Generalis facultate recipere Eunuchum, coniugatum, maioratu gaudentem, sanguine infectum, aut in ætate infra 15. & vltra 50. expletos annos, nulla esset receptio, vt potè à non habente potestatem facta. Neque

obstat hæc impedimenta substantialia non esse; quia id solum probat posse à Præposito Generali dispensari, non tamen probat receptionem à quocumque superiore factam illis impedimentis stantibus validam esse, quippe qui in ipse dispensare non potest. Præterquam quod nullitas huius ingressus non tam ex impedimentis prouenit, quam ex defectu potestatis in admittente, quæ nulla est in Prouinciali his impedimentis stantibus. Nam cum tota potestas recipienti nouitios in societatem sit penes Præpositum Generalem, neque alij superiores eam habeant, nisi quatenus ipse communicauerit, vt expressè habetur. 1. parte constitut. cap. 1. & 9. p. cap. 3. & tradit Thomas Sanchez lib. 5. summ. cap. 4. n. 26. Suarez tom. 4. de Religione tractat. 10. lib. 2. cap. 4. n. 10. & Prouincialibus communicata non sit potestas recipienti nouitios aliquo ex dictis impedimentis ligatos; imò potius est denegata, consequens est vt tentata receptio nulla sit. Quod autem Prouincialibus non sit hæc potestas concessa constat ex regula 35. & 36. sui officij, in qua potestas generaliter concessa in regul. 31. limitatur. Et quoties aliqua potestas cum limitatione alicui conceditur alijs non habenti, si limitationem excedit, actus quoad illum excessum nullus est, vt tradit Cardinal. in principio de iure patronatus quest. 7. Abbas & Felin. cap. ex parte num. 1. de constit. quos refert & sequitur Thomas Sanchez lib. 5. Decalogum cap. 4. num. 26. & laicè diximus, tract. 3. de legibus disp. 2. punct. 9. Deinde forma sub qua alicui delegatur facultas actum aliquem efficiendi, debet ad vnguem seruari; ex capite cum delicto de Rescript. capite venerabili de officio delegat. ad finem lege inter arri. ces. ff. de solutionibus lege diligenter ff. mandati & probat Hieronymus Gonzales regula 8. cancell. Gloss. 18. num. 75. & sequentibus. Vnde est principium in iure satis receptum idem esse fieri aliquid contra formam, & solennitatem iuris, & dispositionem Pontificum, & Principum, ac si non fieret. cap. 1. de translat. Prælatorum lege 2. ff. de excusacione tutorum. Sed forma & dispositio, sub qua generaliter præpositus committit Prouincialibus Societatis recipienti nouitios, est fit recipienti supradicta impedimenta non habeant. Ergo receptio illorum, qui illis impedimentis ligati fuerint, nulla erit.

5. Solum est aliqua controuersia de illo impedimento ætatis teneræ, inquam receptus in ætate 14. annorum completorum, antequam 15. compleat valeat receptio? Et quæstio procedit ex vi iuris Societatis seculæ specialiter facultate, quam mihi constat iam omnibus Prouincialibus specialiter datam esse à Reuerendissimo P. N. Mutio Vitteleschi meritiſſimo totius Societatis præposito generali? Negat Thomas Sanchez lib. Decalog. cap. 4. num. 7. & 26. e motu rationis quia in regula Prouincialis 36. Cauetur ne possit Prouincialis recipere in Societate nouitium infra 15. & vltra 50. expletos annos. Quæ verba supponunt non posse recipi à Prouincialibus nouitium non habentem 15. annos completos; quia dictio illa expletos annos vtrumque numerum comprehendit & 15. & 50. Deinde esto in constitutionibus solum 14. annos completus exposculatur pro nouitiatione ingressu, vt constat ex 1. parte constitut. cap. 2. num. 12. & cap. 3. littera K. & parte 4. capite 2. in Glossa: cum in regula Prouincialis cauetur debere esse 15. aliquid speciale spectatum fuit à generalis præposito. Alias vt quid numerum, & thylum in constitutionibus seruarum mutauit? Et confirmo: in 1. parte constitut. c. 3. littera K. Explicans Sanctus Ignatius ætatem teneram, in qua nullus in Societatem recipi potest, expressit numero quatuordecim 14. ibi quod ad ætatem attinet 14. annis minorem, vt quis ad probationem admittatur. Et supradictus numerus 14. necessario intelligi debet completus, & non inceptus, vt colligitur ex cap. 2. antecedenti num. 1. Ibi ætas vt admittatur ad probationem excedere debet decimum quartum annum; vt ad professionem verò vigesimum quintum. Ergo si recipientus excedere debet illum 14. completum habere. Cum ergo in regula Prouincialis non apposerit Generalis 14. sed 15. infertur noluisse generalem Prouincialibus concedere facultatem recipienti ad probationem nisi 15. anno impleto. Præterea dictio illa infra 15. annos, idem est ac dicere minor annorum 15. qui autem 15. annos completos non habet, absoluitur minor 5. est, & probat constitutio 1. parte cap. 3. littera K. Vbi cauetur neminem esse ad probationem recipientum 14. annis minorem, & vocat minorem 14. qui 14. completum non habet, & constat ex cap. 2. antecedenti; vbi dicit debere excedere 14. annum. Quapropter est dictio illa expletos annos vtrumque numerum non comprehenderet, sed solum numerum 50. dictio illa infra apposita numero 15. continet, excludi à facultate Prouincialis, qui 15. completum non habet. Argument. leg. 3. §. minorem ff. de minoribus 15. annum. Vbi minor adhuc dicitur vltimo die anni 15. donec hora natiuitatis decurrat. Et ratio redditur, quia ante illam horam nondum completus 15. annum. Hinc est quod quando in Concilio Tridentino sessio 24. cap. 12. de reformat. Exposculatur pro obinentibus dignitates non habentes curam animarum, nec sint minores 22. annis, vbi vigesimo secundo anno non minores

nores adfiscantur, manifestè voluit debere 22. annum esse completum, vt optimè notat Lellius libro 1. de iustitia cap. 34. dubio 20. num. 108. Subditque rationem. Qui enim non compleuit 22. est minor etate. Ex quibus omnibus colligitur Prouincialem ex vi communis iuris Iesuítico non habere potestatem recipiendi ad probationem qui 25. annum non compleuerit, illiusque receptionem nullam esse.

6. Credo tamen satis probabiliter dici posse spectato iure scripto Iesuítico posse Prouincialem recipere ad probationem qui 14. completum, & inceptum 15. habuerit. At spectata praxi, & stylo recepto Societatis omnino esse certissimum, & indubitabile. Duplicem partem habet conclusio. Prior diffi- cilior est. Sed ad eius probationem est aduertendum dictio- nes infra & ultra esse terminos oppositos, & correlatiuos, & dispositum in vno censetur in alio per oppositionem dispo- situm, ex leg. finali Cod. indicta vidui; & ex multis probat Eberard. loco à correctis iuris num. 8. Sed sic est, quod in di- ctione ultra 50. annos expletos, requiritur quod recipiendus filios habeat ita completos, vt neque vnus dies 50. desit. Ergo in dictione infra 15. completum, necessarium est, vt neque vnus dies quindecim anni desit. Nam si aliquem diem illius quindecimi anni habeat, iam non habet in toto rigore com- pletè; & perfectè infra 15. completos, sed infra 15. inceptos. Qui enim 14. annum completum habet, & dimidium decim- um quintum, non est propriè infra quindecim completè, sed inceptè, seu potius est infra quindecim. Atque ita dictio illa expletos annos iuncta dictionibus infra, & ultra potius probat sufficere 15. inceptum, quam completum; idèoque r. parte confit. cap. 3. littera K. Vbi numero quatuordecimo signatur etas recipiendorum non fuit dictum ne sit minor 15. quia alius numerus 25. ibidem signatus non fuit oppositus, sed conformis; Sed in regul. 36. Prouincialis appositæ fuerunt dictiones infra, & ultra oppositæ merito ergo in tenera etate signatus fuit numerus 15. vt clarè colliges, sicut in numero 50. requiritur vt excludat ob prouectam etatem à pote- stare Prouincialis habeat, 50. annum ita completum, vt neque vnus dies desit, ita vt ob teneram etatem excludatur, ita fit infra 15. vt neque vnus dies 15. habeat. Quis negare poterit hanc explicationem esse probabilem, & verbis regulæ conue- nire? Sustinenda ergo est præcipue ne censetur regula à constitutione deuiare, inique commune, & aliarum religio- num corrigere, quibus concessum est pubertate adæpta no- uicios recipere; & iuris correctio odiosa est, & omnino vi- tanda, leg. præcipimus Cod. de appellat. Quod ita verum est, vt gratia vitandæ iuris correctionis à propria verborum sig- nificatione recedendum sit; vt docent Abbas cap. cum olim sine de sentent. & re iudic. Gutier. lib. 3. practica quæst. 15. n. 34. Et multis aliis relatis Thom. Sanch. lib. 1. de sponsalib. disp. 17. num. 6. & Suar. tom. 3. de Relig. lib. 6. cap. 20. num. 4. Eo solum vt vitetur iuris correctio admittit tacitam professionem post Tridentin. Posteo ergo supradictam explicationem verbis regulæ conuenire; tamen si ea, quam adducit Sanch. rigi- dior, & prior sit; dicendum est Prouincialis limitatam non esse potestatem recipiendi nisi ad eos, qui neque vnium diem decimquinti anni habeant; quia potestas dispensandi in nullis à concedente præiudicium cedens latè est interpre- tanda, vt dictum est Tractat. de legibus disp. de privilegio, & dispensat. & tradit idem Sanch. multis allegatis lib. 8. de mar- trim. disp. 1. n. 4. Et hæc potestas Prouincialis, vt de se constat, talis est. Ergo.

Secunda pars conclusionis apertissima est, cum satis recep- tum, & vfu comprobatum sit Prouinciales in receptione nouitiorum nunquam inuestigasse, an nouitij 15. annum com- pletum habuerint, sed solum an habuerint 14. inceptum 15. & in hac etate in variis prouinciis, plures esse receptos; & in collegio regali Salmantino aderant me presente quatuor vel quinque qui in ea etate admitti fuerint. Sed consuetudo, & praxis recepta sufficit ad derogandam supradictam legem, & limitationem regulæ & relinquendam prouinciali potesta- tem integram iuxta ipsius reg. 31. quia vt latè diximus Tract. de leg. disp. de consuetud. consuetudo legitime præscripta suf- ficat ad derogandam quamlibet legem, statutum, & constitu- tionem, & concedendam iurisdictionem alias non habenti, taliter quod eidem Sanchez tom. 2. de matr. lib. 7. disp. 4. n. 14. Hæc quæst. 97. de legib. tract. 14. sect. 10. num. 80. Innumeris relatis videatur consuetudinem sufficere ad tollenda impedi- menta matrimonij iure positio introducenda efficiendisque habiles, qui lege stante non erant, à fortiori poterit consue- tudo derogare limitationem facultati generali appositam. Ex- plicatur amplius. Hæc praxis & stylus recipiendi nouitios in etate 14. anni completi, & incepti 15. vel procedit sciente præposito generali, vel illo ignorante? Si præpositus genera- lis scit, quod aliter eredi non potest ob continuationem illius, ita dicitur nam, & exactam relationem nouitiorum, que præ- posito generali transmittitur, cum liceris priuatis tum catà- logo congregationis prouincialis, clarum est hanc limitatio- nem sublatam esse: nam sciente principe, & non contradicente,

cum facile posset, censetur consentire, vt in simili tradit Pa- normit. in c. vlt. de consuetud. Gloss. in c. 1. de iur. & pace. Quod adeo verum est, vt bonus, vel tenus actus huius con- suctudinis sufficiat ad derogandam quamlibet legis limita- tionem, vt relato Syluest. verbo consuetudo n. 6. Panorm. d. c. fin. docet Lellius lib. 2. de iustit. c. 6. dub. 14. n. 45. Sanch. lib. 4. de matr. disp. 1. n. 22. & pluribus allegat. Hales q. 97. tract. 14. de le- gib. sect. 8. ex c. ita nos 25. q. 2. Vbi binus actus appellatur quæ- vltus, & consuetudo, & concludit consuetudinem dare faculta- tem non habenti, c. cum contingit de foro competenti. Ad idem est communis doctrina per ratihibitionem iurisdictionem concedi. Et licet controuersum sit, an sufficiat ratihibitio de futuro, ex reg. c. res ratihibitio retrotrahitur, & mandato non est dubium comparari. At ferè omnes conueniunt ratihibitio- ne de præsentis expressa aliquo signo iurisdictionem concedi alias non habenti; idèoque potest virtute illius administrare Sacramenta iurisdictionem postulantia, vt de Sacramento penitentia, & assistentia ad matrimonium docet Gab. Valq. de penit. q. 91. art. 2. dub. 1. n. 3. Sanch. lib. 3. de matr. disp. 35. n. 17. & 20. Suarez aliis relatis, tom. 4. de penit. disp. 26. sect. 1. n. 14. & disp. 27. sect. 14. à n. 1. Si ergo præpositus generalis sciebat hunc vltum, & non interdicebat in futurum, continuatur appro- bare: Alias iniquissime faceret non monens Prouinciales de nullitate ingressus nouitiorum, & de usurpatione suæ pote- statis in re tam graui. Quod si generalis hunc vltum & praxim ignorauit, Prouincialesque illo ignorante ad probationem re- ceperunt in etate 14. anni completi, validè, & licitè proces- serunt maxime post decennium à publicata regula. Nam con- suetudo cum vim, & efficaciam habet, vt sufficit aduersus legem præscribere, itaque potest tollere, & aliud de nouo intro- ducere, ex c. fin. de consuetud. vbi Panorm. Felin. & alij ibi, & Couar. lib. 3. var. c. 13. n. 4. & innumeris allegatis Sanch. l. 7. de matrim. disp. 4. à n. 11. & disp. 17. n. 7. & disp. 22. n. 20. Salas q. 97. tract. 14. de legib. sect. 2. & 3. & seqq. Et nos diximus tract. de legib. disp. 3. de consuetud. punct. 4. Solumque est inter Doctores controuersia, quod tempus necessarium sit, & omnis placitis variis ibi punct. 2. §. 2. probauimus decennium sufficere. Quo supposito esto prohibendum esse Prouinciali recipere nouitios ante 15. annum completum, vlti & consuetudine in contrarium derogatum est, cum non solum huius consuetudinis decen- nium, sed & quadragessimum, & septuagesimum transactum est post huius regulæ publicationem. Adde hanc prohibitionem non recipiendi nouitios, qui 15. completum non habeant po- tius per desuetudinem, seu non vltum cessasse, quia nunquam ex obligatione recepta est, & quando sic cessat, sentit Azor. l. p. l. s. in lit. mor. c. 4. q. 6. Tanquam indubitatum sufficere decennium. Confirmito. Lex cum sensum, & interpretationem recipit, quem vltus, & consuetudo declarat. Vnde ortum est illud Axioma. Consuetudo est optima legum interpretes, c. cum dile- ctus de consuetud. leg. si de interpretatione ff. de leg. & multis allegatis docet Sanch. l. 6. in Decal. c. 4. n. 27. Salas l. 2. c. 9. de legib. tract. 14. sect. 14. Vbi aduertit, eum consuetudo ad abro- gandam legem debeat esse decennialis, at ad illam interpre- tandam minus tempus sufficere, & adducit Menoch. de arbi- trar. casu 93. n. 10. Sed in Societate nunquam cognitum fuit ob regulam Prouincialis debere recipiendos in Societate non habere 15. annum completum imò tanquam cetum suppone- batur 14. annum completum sufficere. Ergo sic est lex in- telligenda ex iis, que adducit Sanch. lib. 7. de matr. disp. 17. numer. 8.

Alia via probari potest hæc 2. pars conclusionis nempe ex leg. Barbaricus ff. de officio prætoris, & ex c. infamis 3. q. 7. vel. verum tamen, & ex aliis relatis Sanch. lib. 3. de matr. disp. 22. n. 1. Ex quibus omnes Doctores colligunt titulum coloratum cum errore populi sufficientem esse ad dandam iurisdictionem alias non habenti; Sed hæc in præsentis casu procedunt, vt Prouincialis possit licitè, & validè recipere eos, qui 14. comple- tum, & inceptum 15. habuerint. Habet namque titulum abso- lutum ad recipiendum Reg. 32. limitatio ad 15. annum comple- tum ignorata est. Ergo iurisdictionem habet ad recipiendum abque supradicta limitatione.

7. Ex dictis infero (quod est maxime notandum) si gene- ralis intendit, quod Prouinciales non recipiant nouitios mi- nores 15. annis; eò quod sentiat regulam Prouincialis sic esse intelligendam) debet necessariò authenticam hanc volunta- tem facere, & Prouincialibus publicè manifestare. Alias non reuocabit facultatem iure consuetudinis introductam reci- piendi minores 15. annis, & maiores 14. Quia delegatus dum notitiam non habet sibi esse reuocatam potestatem à delegante valeat gesta per ipsum ex leg. si forte ff. de offic. præfatus ibi si forte Præfatus Prouincialem manu miserit, vel tutorem dederit, priusquam cognouerit successorem aduenisse, erunt & hæc ra- ta; Vbi Gloss. verbo cognouerit ait, vltique ad eius aduentum du- rat iurisdictione, & ita relato Barr. Flamin. Rebuffo, & aliis inu- meris docet Thom. Sanch. lib. 7. de matrim. disp. 3. à n. 11. Neque sufficit quælibet notitia, vt ex ipia censetur reuocata, sed de- bet esse ad minus notitia per nuntium, vel epistolam ad dele- gatam.

garum specialiter missam, ut latius dixi, *disp. 4. de legibus punct.*
 21. §. *ult.* imò si reuocatio generalis faciendâ est eadem pub-
 licatio requiritur, quæ ad concessionem facultatis per mo-
 dum legis requisita fuit, ut dictum est *libi. punct. 21. §. 5.* Ma-
 neat ergo certum, est regulæ rigore spectato sit probabile
 (quod Thomas Sanch. dixit) non posse à Prouincialibus ad
 probationem recipi non habentes 15. annum completum. At
 spectata consuetudine, & praxi omni probabilitate caret. Ne-
 que Thom. Sanch. contrarium diceret; ipse enim solum specta-
 ta regula locutus fuit. Neque alicui mirum videatur me in
 probanda hac assertione præter consuetam breuitatem pro-
 cessisse; forè enim supra ex illis, qui 15. annum non comple-
 runt, cum in Societatem fuerunt admissi, & vitam in illa na-
 tus essent.

8. Secunda difficultas est; an ligatus aliquo ex supra-
 dictis impedimentis, si recipiatur in Societatem ab eo qui pote-
 statem habet in eis dispensandi, receptio valida sit? Et quidem
 si impedimentum recipienti manifestatur, nulla est dubitatio,
 cum eo ipso censetur dispensare. Si autem malitiosè tacitum
 sit, alicui videri potest nullam esse receptionem, ut pote absque
 consensu recipientis factam. Non enim recipientis voluntatem
 habet recipiendi tali impedimento ligatum, imò potius habet
 voluntatem eum à religione excludendi. Quod efficacius vr-
 get, si daremus impedimento eius conditionis esse, ut eo de-
 recto nequaquam à superiore sic ligatus reciperetur, ne reli-
 gioni præiudicium causeret.

9. Cæterum tenendum est validum esse ingressum. Qua-
 dum impedimentum substantiale non est, superior consentit
 in substantia ingressu, sicut cum Prælatus admittit ad ordines
 quemquam excommunicatum, vel irregularem, admissio vali-
 da est; quia in substantiali collatione ordinum consentit, cui
 consenti non obstat, quod impedimento detecto non consen-
 titur. Non enim præsens consensus ex euentu futuro regulatur,
 præcipue cum circumstantiæ omnino mutantur. Fateor ta-
 men, si recipiens haberet expressam voluntatem non admit-
 tendi in religionem, qui impedimento ligatus, & non manife-
 stus peteret admitti, nullam esse admissionem. Sed hæc volun-
 tas ob inconuenientiam, quæ inde nascitur, nec iusta esset, ne-
 que præsumenda est; potius enim præsumendum est eam vo-
 luntatem habere, quæ suæ cognitioni, & rebus ipsis conformetur;
 proinde velle recipere nouitium illum abstrahendo, an
 habeat, vel non habeat impedimentum. Hæc doctrina colligitur
 expressè ex Nauarr. *lib. 3. consil. tit. de Reg. cons. 25. in 1. edit.*
 & in *2. cons. 48. Man. Rodrig. tom. 3. q. Regul. q. 17. art. 9. & 2.*
tom. sum. c. 6. n. 3. & alijs relictis à Sanch. *lib. 5. sum. c. 4. n. 57.* Qua-
 reus dicunt professionem factam ab eo, qui morbo gallico,
 vel alio impedimento non irritante laboraret, quo detecto
 omnino excluderetur, validam esse. Ergo supponunt receptio-
 nem ad nouitiatum cum hoc impedimento valuisse, quia profes-
 sio valida esse non potest, si nouitiatum nullus exiitit.

P V N C T U M I X.

Quæ conditiones seruandæ sunt in religionis ingres-
 su, ut validus & licitus sit.

S V M M A R I V M.

- 1 Coactio professionem annullat, sed non nouitiatum.
- 2 Consilium excommunicat cogentes feminas ad religionis in-
 gressum.
- 3 Lata est excommunicatio in fauorem feminarum & ob quas
 actiones.
- 4 Non comprehendit cogentes ad votum, vel Iuramentum re-
 ligionis suscipienda.
- 5 Modus coactionis debet esse iniustus, sed sufficit indirectus.
- 6 Quas personas comprehendat hæc excommunicatio expendi-
 tur.
- 7 Excipit consilium casus à iure expressor, in quibus dari po-
 test coactio absque excommunicationis incursu.
- 8 Simili excommunicatione ligantur impediens feminas à
 religionis ingressu.
- 9 An comprehendat impediens ingressum ad probationem?
 Negant Sanch.
- 10 Probabilius est comprehendere.
- 11 Debet iniuste impedire.
- 12 Ingressus religionis debet esse immunis à vitio Simonia.
- 13 Ex parte admittentis debet esse necessario potestas, alius nul-
 lus est ingressus.
- 14 Debet præmitti informatio generis, vite, morumque reci-
 piendi.
- 15 Non possunt Prælati absque rationabili causa negare ingres-
 sum aptis.

Præcipua conditio seruanda in religionis ingressu est li-
 bertas, quæ coactioni opponitur. Hæc tamen esto profes-

sionem annullat, *cap. perlatum, de his que vi. nouitiatum* ingre-
 sum non annullat; neque ex annulatione professionis infer-
 ritur, nouitiatum annullatio; cum hæc nullitas ex iure positio
 pendeat, quæ non extenditur ultra casus expressos, & nullitas
 inuenitur expressa nouitiatum annullatio. Præterquam quod
 est longè diuersa ratio in professione, ac in nouitiatum. Nam
 si professio coacta esset valida, indissolubilis esset, & iniuria
 facta irreparabilis; secus nouitiatum qui solui potest, & iniuria
 facta reparari. Item coactio non impedit quin nouitius reli-
 gionis austeritates experiat, sed potius iuuat, & ita tenet
 Sanch. *lib. 7. matr. disp. 37. n. 51.*

2. Verum est coactio quemlibet nouitiatum ingressum non
 annullat, negari non potest esse graue peccatum, & iniusti-
 tiam. Quapropter merito Concil. Trid. *sess. 25. c. 12. de Regul.*
 nouam excommunicationem imponit cogentibus feminas
 ad religionis ingressum his verbis Anathemati sancta Syno-
 dus subicit omnes, & singulas personas, cuiuscunque qualita-
 tis, vel conditionis fuerint tam clericos, quam Laycos seculari-
 res, vel regulares, atque etiam qualibet dignitate fungentes, si
 quomodocunque, & c. Coegerint aliquam Virginem, vel vi-
 duam aut aliam quamcumque mulierem inuitam præterquam
 in casibus à iure expressis ad ingrediendum monasterium, vel
 ad suscipiendum habitum cuiuscunque religionis, vel ad
 emitendam professionem, quippe consilium, auxilium, vel
 fauorem dederint; quippe scientes eam non spontè ingredi
 monasterium, aut habitum suscipere, aut professionem emite-
 re, quoquomodo eidem actui vel presentiam, vel consen-
 sum, vel auctoritatem interposuerint.

3. Hæc excommunicatio lata solum est in fauorem femi-
 narum. Nam esto grauissimum sit peccatum vito ad religio-
 nem cogere, vel eos à religionis ingressu impedire, quia ta-
 men id ratum est, & facilius virtuti violentiam expellunt, inde
 consilium nihil de ipsis disponit, sed solum de feminis, quibus
 violentia frequentius inducitur, & difficilius vincitur. Sic
 Suar. *tom. 5. de censur. disp. 23. sect. 7. n. 9. & tom. 3. de Relig. lib. 5.*
cap. 9. n. 4. Sanch. *lib. 4. sum. cap. 4. num. 2.* Ob triplicem actio-
 nem hæc excommunicatio imponitur nempe ob monasterij
 ingressum, ob susceptionem habitus, ob professionem. Non ca-
 ret tamen difficultate, qualiter monasterij ingressus à suscep-
 tione habitus, & professione distinguitur. Neque enim vide-
 tur excommunicari parentes cogentes feminas monaste-
 rium ingredi, ut securius viuam, cum scpe id necessarium sit,
 & licet seculis necessitate non possint parentes filiam cogere
 ad tam arctam custodiam, ut bene notat Suar. *dicto lib. 5. de
 Relig. cap. 9. num. 4.* Non tamen obinde censetur excommu-
 nicati. Quia consilium non tam de ingressu (ut sic dicam)
 temporali, & Laicali, quam religioso, & perpetuo locutum
 est: liberati enim religiosi status fauere intendebat. Quæ ra-
 tione conuincit ad asserendum coactionem ad ingressum
 monasterij absque animo inducendi puellam ad religiosum
 statum, sed potius, ut decentius, & securius viuam, & apertis de-
 liberet statum eligendum hac excommunicatione non puniri
 bene tamen coactionem ad ingressum animo, & intentione,
 ut habitum suscipiat, & professionem emittat: Quia ille in-
 gressus est inchoata habitus susceptio, neque aliter possunt
 illa tria membra ingressus monasterij, susceptio habitus, &
 professio distingui: Et ita tradit Suar. *dicto tom. 3. de Religio-
 ne lib. 5. c. 9. n. 4.* Sanchez *lib. 4. sum. cap. 4. n. 12.*

4. Non censetur tamen comprehendi votum, vel Iurame-
 ntum ingrediendi religionem, quia huiusmodi votum, vel
 Iuramentum non est monasterij ingressus, nec susceptio ha-
 bitus, nec professio, quæ sunt actiones prohibita, & punita.
 Quapropter esto parens cogeret filiam vouere, vel Iurate se in-
 gressuram religionem, excommunicationem hanc non incur-
 reret. Neque obstat ex vi illius voti, vel Iuramenti obligatum
 esse ingredi, ac proinde esse indirectam ingressus coactionem:
 quia credo probabilius nullam illius ingressus obligationem
 habere. Quia obligari non potest ad efficiendum actum irri-
 tum, & nullum. Nam ingressus assumptus ex obligatione vti
 seu Iuramenti coacti, coactus est, & consequenter nullus. Ad-
 de quæuis illud votum validum esset & obligatorium, ob
 coactionem ad illud præcisè habitum non susceptio, excommu-
 nicatio non incurretur, quia non ob votum sed ob monasterij
 ingressum, habitus susceptionem, vel professionem excommu-
 nicatio imponitur. Sanch. *lib. 4. sum. cap. 4. n. 12.*

5. Modus coactionis non signatur à consilio, sed solum
 dicitur, quoquomodo coegerint, quare siue directus, siue indi-
 rectus sit, comprehenditur: debet autem esse iniustus, alius
 punibilis non est. Neque enim ex eo quod pater rigidè filiam
 tractet dummodo limites paternæ iurisdictionis non excedat,
 excommunicationem incurrit; tamen illa ratio addita, &
 causa vitandi illum rigorem habitum suscipiar: id
 enim per accidens est, & patri iure suo videnti non est viten-
 dum in culpam. Quod si pater in rigore excesserit, videlicet
 ob illum rigorem vitandum filiam moueri ad religionem, ne-
 que cessauerit procul dubio censetur filiam sic ingredi coactam
 coacta